

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Психологічний контакт із батьками виникає одразу, як тільки вчитель виявляє розуміння дитини, симпатизує їй, бачить позитивні та негативні риси. Батьки, відчувши доброзичливість учителя, більш охоче спілкуються з ним, налаштовуються на співпрацю. Нормою мають стати стосунки, засновані на взаємоповазі. Цінність їх полягає у розвитку почуття власної відповідальності, вимогливості, громадянського обов'язку як учителів, так і батьків.

Список використаних джерел:

1. Гала С. М. Оновлення змісту, форм і методів роботи з батьками. Виховна робота в школі. 2017. № 9. С. 24–30.
2. Гримач І. Педагогічний союз учителів і батьків. Початкова освіта. 2017. – № 1. – С. 7–30.
3. Сеньків Ю. А., Фенчак Л.М. Співпраця школи і сім'ї як важлива складова формування особистості школяра. Підготовка сучасного педагога дошкільної та початкової освіти в умовах розбудови Нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції. Херсон, 2018. С.321-323.

Ряшко О.С.;
здобувачка вищої освіти, ПО-12;
Науковий керівник:
д.пед.н., доц. Молнар Т.І.

ВИХОВАННЯ НА ЦІННОСТЯХ ЯК КЛЮЧОВА ІДЕЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Зміни, що відбуваються в нашій країні в останні десятиліття, глибоко торкнулися не тільки соціально-економічної, а й духовно-моральної сфери життя суспільства. Має місце складний суперечливий процес переоцінки й переосмислення цінностей. При цьому в найбільш скрутному становищі опиняється молоде покоління, оскільки становлення їх життєвої позиції, світосприйняття здійснюється в ситуації, коли колишні, незаперечні цінності відкинуті, а нові, до яких суспільство прагне прийти, ще не повністю визначені.

Проблема цінностей набула неабиякого значення у сучасній психолого-педагогічній науці. Формуванню ціннісних орієнтацій учнів початкових класів приділено дослідження Н. Бібік, О. Савченко, Г. Тарасенко, В. Тименка, А. Щербо та ін.

У розбудові держави значну роль відіграють як національні цінності (демократія, свобода, добробут, соціальний захист), так і духовно-моральні (принципи, погляди, моральні норми, добро, взаємодопомога, честь, гідність тощо). Здебільшого вони мають загальнолюдський характер, хоча й багато в чому специфічні, бо залежать від світосприйняття, світорозуміння та інших особливостей нації. Відповідно, означені цінності відіграють важливу роль в освітньому процесі [2].

Формування ціннісних орієнтацій особистості є невід'ємною частиною освітнього процесу. Важливе завдання Нової української школи – допомогти

учнівській молоді правильно зорієнтуватися у виборі цінностей, які сприяють виробленню стійкого імунітету до негативних форм життя, формують уміння відрізнити прекрасне від потворного, піднесе від низького в усіх сферах життя. Щоб виховати соціально активну та високоморальну особистість весь освітній процес потрібно будувати на засадах ціннісних орієнтирів.

Ключова ідея Концепції «Нова українська школа» – виховання на цінностях, формування ціннісних ставлень і суджень, які слугують базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії з суспільством. Виховний процес є невід’ємною складовою всього освітнього процесу і орієнтується на загальнолюдські цінності, зокрема, морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей), соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови й культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність) [1].

Навчання через цінності допомагає створити ефективне освітнє середовище, що підвищує результативність навчання, розвиває навички спілкування і взаємодії учнів, які зберігаються протягом усього життя. Окрім того, освітній процес стає основою для формування світоглядної позиції особистості, забезпечуючи її самореалізацію та самовизначення. Відтак, цінності набувають особливого значення як на рівні окремої особистості, так і суспільства та нації в цілому.

Втілення ціннісно орієнтованого навчання в Новій українській школі розглядається в контексті визначення її ціннісно-світоглядних пріоритетів, врахування ціннісних принципів у шкільному середовищі, що у свою чергу забезпечує формування системи цінностей особистості, її ціннісних орієнтацій.

Сформованість ціннісного ставлення у здобувачів початкової освіти охоплює різні напрями, як от:

- ставлення до себе: адекватна самооцінка, бачення власних переваг та недоліків, готовність працювати над вирішенням проблем самовиховання, самовдосконалення;

- ставлення до друзів, однолітків: уміння розуміти та співчувати, готовність допомогти, проявити терпимість до недоліків інших, здатність пожертвувати своїми інтересами заради друга;

- ставлення до старших людей: уважне ставлення до старших, вияв поваги до батьків, учителів;

- ставлення до праці, громадських доручень: добросовісне виконання доручень, надання допомоги іншим у здійсненні добрих справ;

- ставлення до природи: активне піклування про її збереження, відчуття єдності з природою;

- ставлення до суспільства, держави: чітка громадянська позиція, знання історії та вільне володіння державною мовою [3].

Отже, для гармонійного розвитку здобувача початкової освіти вкрай необхідно, щоб партнерські взаємини між учасниками освітнього процесу були спрямовані на відкрите та щире спілкування, сповнене утвердження морально-етичних (гідність, рівність, справедливість, толерантність та культурне різноманіття, турбота, чесність, довіра), соціально-правових (верховенство права, нетерпимість до корупції та

фаворитизму, патріотизм, екологічно-етична цінність, соціальна відповідальність) та особистісно зорієнтованих цінностей (самореалізація, лідерство, свобода).

Список використаних джерел:

1. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Програма «Нова українська школа в поступі до цінностей». URL: <http://osvitakoms.at.ua/Dokumentu/2019-2020/.pdf>
3. Сидоренко В. В. Концептуальні засади Нової української школи: ключові компетентності, ціннісні орієнтири, освітні результати. Методист. 2018. № 5. С. 4–21.

Савка Я.А. здобувачка вищої освіти спеціальності «Початкова освіта», група ПО-4 Мукачівського державного університету;
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. Фенчак Л. М.

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА ОЗНАКА СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Сучасна освіта, відповідно до Концепції «Нова Українська школа» та інституційних документів, прийнятих на її виконання, прагне готувати людину, котра здатна жити в надзвичайно глобалізованому і динамічно змінному світі, сприймати його змінність як суттєвий складник власного способу життя. Саме тому основна увага має приділятися питанням подолання консерватизму в підходах до організації освітньої діяльності, існуючих стереотипів педагогічної праці та процесу мислення в усіх учасників процесу навчання й виховання. Тільки інноваційна за своєю сутністю освіта може виховати людину, яка живе за сучасними законами і з урахуванням тенденцій розвитку світу, є всебічно розвиненою, самостійною, самодостатньою особистістю, вміє критично мислити, керується в житті набутими фундаментальними знаннями й переконаннями [1].

Проаналізувавши педагогічні дослідження нами виявлено, що педагогічні інновації – це результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем. Прямим продуктом творчого пошуку можуть бути нові навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні. Продуктом інновацій як процесу творчої діяльності є також зростання педагогічної майстерності вчителя і керівника, рівня його культури, мислення та світогляду. Тобто творчий пошук та реалізація інновацій веде до новоутворення у цілісній педагогічній системі [1;2].

Науковці-педагоги стверджують, що під інноваційним розвитком освітнього процесу слід розуміти комплекс створених і запроваджених організаційних і змістових нововведень, розвиток низки факторів та умов, необхідних для нарощування інноваційного потенціалу освітньої системи. Такий складний

Осташович В. М., Король Н. В. Впровадження інтегрованого підходу в умовах початкової школи....	79
Осуська А. О., Майборода І. Е. Естетичне виховання молодших школярів на уроках технологічної освітньої галузі.....	82
Осуська А.О., Товканець Г. В. Формування екологічної компетентності учнів початкової школи як умова збереження і примноження навколишнього природного середовища.....	83
Пономаренко Ю. С., Брижак Н.Ю. Специфіка роботи асистента учителя в закладі загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням.....	85
Поп О.П., Товканець Г. В. Мовна і мовленнєва компетентність особистості як умова успішної комунікації.....	87
Попович К.І., Кузьма-Качур М.І. Формування творчого мислення молодших школярів у процесі пізнавальної діяльності.....	88
Рендзей В.М., Фенчак Л. М. Вплив сім'ї на гармонійний розвиток здобувача початкової освіти...	89
Ряшко О.С., Молнар Т.І. Виховання на цінностях як ключова ідея Нової української школи...	91
Савка Я.А., Фенчак Л. М. Інноваційність як важлива ознака сучасної освіти.....	93
Савчин С.В., Ліба О.М. Особливості формування пізнавального інтересу до уроків математики засобами дидактичних ігор.....	94
Szántó Zsófia, Pallyay Katalin (PhD) A Tanulmányi eredményesség értelmezési lehetőségei a felsőoktatásban.....	96
Сарканич К.В., Лалак Н.В. Роль сім'ї у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами...	96

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>